

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΦΩΚΑ	13
ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ ΦΡΑΝΤΖΙΔΗ	17
ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΜΑΡΙΑΣ ΩΡΑΙΟΥΣΥΛΗ ΚΟΥΤΣΟΥΠΙΑ	21
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	25

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΣΘΕΝΗΣ

Η ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ	31
Η παγκόσμια εικόνα	31
Εκτιμήσεις επιπολασμού	36
Χρήση ουσιών	38
Οικονομικό κόστος	42
Τα κενά στα συστήματα ψυχικής υγείας.....	44
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ	57
Η ιστορία γράφεται από τον νικητή.....	57
Η Γερμανική πρωτοπορία	59
Η Αμερικανική κυριαρχία	61
Ψυχοθεραπευτικός παράδεισος	64
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΗΣ	69
Ανακαλύπτοντας τον εγκέφαλο και τη λειτουργία του	69
Ανακαλύπτοντας τα ψυχιατρικά φάρμακα	74

TMS – Νέοι θεραπευτικοί ορίζοντες	82
Κλινική νευροεπιστήμη και ψυχική υγεία – Συμπληρώνοντας το κενό	85
Η ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΟ ΣΩΣΤΟ ΧΡΟΝΟ.....	91
Σταδιοποίηση των ψυχικών νόσων	91
Ιεράρχηση θεραπευτικών προτεραιοτήτων	93
Η ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΣΤΟΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΟΣΜΟ	109
Πέρα από τα ευρήματα του ΠΟΥ	109
Η επιβάρυνση των ψυχικών ασθενειών	110
Διαχρονικές λανθασμένες ονομασίες και παρανοήσεις	111
Πώς φτάσαμε ως εδώ;.....	116
Ανάγκη για αλλαγή	120
Προοπτικές.....	124
Συμπεράσματα	131

Ο ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΗΣ ΘΕΟΣ

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	135
Ελπιδοφόρες δυνατότητες	135
Βελτιώνοντας τη διάγνωση	138
Βελτιώνοντας πρόβλεψη και θεραπεία.....	139
Αντιμετωπίζοντας την έλλειψη εναισθησίας των ασθενών.....	141
Αντιμετωπίζοντας το στίγμα.....	142
Νευροεπιστήμη και ΤΝ – Μια αμφίδρομη ροή έμπνευσης	143
Ποιο μπορεί να είναι το μέλλον;.....	146
ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ.....	151
Νοημοσύνη	151
Τεχνητή Νοημοσύνη.....	153
Τα βασικά συστατικά της Τεχνητής Νοημοσύνης.....	155
Τι είναι ένας πράκτορας ΤΝ (AI agent);.....	161
Η εφαρμογή της τεχνολογίας βαθιάς μάθησης στο χώρο της ψυχικής υγείας	165
Πολυτροπική μοντελοποίηση και ερμηνευσιμότητα μοντέλου.....	168

Ιστορία της τεχνητής νοημοσύνης	170
ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ Η ΤΝ ΒΕΛΤΙΩΝΕΙ ΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ	187
Υποστηρίζει τη διάγνωση, ανιχνεύοντας λανθάνοντα πρότυπα.....	187
Αντιμετωπίζει την ετερογένεια – αυξάνει τη διαγνωστική ακρίβεια	188
Προβλέπει την αποτελεσματικότητα των θεραπειών	190
Αυξάνει την ακρίβεια στη θεραπεία.....	193
Παρακολουθεί την πορεία της ψυχικής υγείας	195
Μειώνει το στίγμα.....	197
Βελτιώνει την ιατρική εκπαίδευση.....	198
Ενισχύει τον επαγγελματισμό	200
Προβλήματα ενσωμάτωσης και προοπτικές.....	201
Συμπεράσματα	205
ΑΠΟΡΡΕΟΝΤΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ.....	211
Ρυθμιστικά πλαίσια και διακυβέρνηση	211
Απόρρητο και ασφάλεια δεδομένων	213
Αλγοριθμική μεροληψία και δικαιοσύνη	214
Διαφάνεια και λογοδοσία.....	215
Σχέση ιατρού-ασθενούς και ανθρωπιστική φροντίδα	217
ΨΗΦΙΑΚΟ ΝΤΙΒΑΝΙ	
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	223
On-line ψυχοθεραπευτική παρακολούθηση.....	223
Συνομιλητική Τεχνητή Νοημοσύνη.....	226
Το coaching στην εποχή της ΤΝ	231
Διαδικτυακή ψυχοθεραπεία – Αποτελέσματα ερευνών.....	233
Αναδυόμενες αδυναμίες	236
ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΜΕ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ.....	241
Ένας τρίτος στη σχέση μας.....	241
Γνωσιακή Συμπεριφορική Θεραπεία με ψηφιακά εργαλεία	243
Παραδείγματα πρόσφατων μελετών ψηφιακής ΓΣΘ	245
Επίκαιροι προβληματισμοί	250

Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ.....	253
Η μεταβίβαση σε μετάβαση	253
Η θεραπευτική συσκευή.....	255
Η μεταβίβαση στη σχέση μας με ένα chatbot.....	258
Η ΑΙΣΘΗΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΦΗ ΜΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΤΝ	263
Η αίσθηση ανθρώπινης και μη-ανθρώπινης ‘παρουσίας’.....	263
Νευροβιολογία της αντίληψης της ‘παρουσίας’.....	265
Το παράδειγμα της εικονικής πραγματικότητας	268
Το παράδειγμα της θεωρίας του Νου (ToM) στην ΤΝ	271
Νευροβιολογικά ευρήματα στο πεδίο κοινωνικής αντίληψης.....	275
Νευροβιολογικά ευρήματα στο πεδίο των κοινωνικών αλληλεπιδράσεων	277
Νευροβιολογικά ευρήματα στο πεδίο των συναισθημάτων.....	279
Μελλοντικές κατευθύνσεις	280
ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΜΕ ΤΝ – ΕΣΤΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΥΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ.....	283
Η ψυχοθεραπεία σε φάση μετασχηματισμού.....	283
Οι κοινοί παράγοντες της επιτυχημένης ψυχοθεραπείας	285
Εντοπίζοντας τους κοινούς παράγοντες στην ψηφιακή ψυχοθεραπεία	289
Προτάσεις – Μελλοντικές προοπτικές.....	295
ΑΛΛΑΓΗ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	
ΝΕΕΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ.....	303
Πρότυπα ομιλίας σε άτομα με ψυχικές διαταραχές.....	303
Νευροφυσιολογικά δεδομένα πληκτρολόγησης σε κινητό.....	306
Κοινωνικά δίκτυα και νέα σύνορα στην αξιολόγηση της ψυχικής υγείας.....	311
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ....	317
Διάγνωση και παρακολούθηση	317
Θεραπευτικές δυνατότητες.....	323
Εξυπηρέτηση αναγκών	330

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	11
Συμπεράσματα μεταναλύσεων	335
ΜΠΟΡΕΙ Η ΤΝ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙ ΤΟΥΣ ΨΥΧΩΤΙΚΟΥΣ	
ΑΣΘΕΝΕΙΣ;	339
Έγκαιρη αναγνώριση πληθυσμών υψηλού κινδύνου	339
Η δυναμική ανίχνευσης των συμπτωμάτων	342
Ενσωμάτωση βιοδεικτών, θεραπευτικών πλάνων και διαχείρισης της αγωγής	344
ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ	
ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	347
Αυξημένες δυνατότητες έρευνας.....	347
Αυξημένες δυνατότητες αξιολόγησης των οικονομικών της υγείας.....	350

ΑΧΙΛΛΕΙΟΣ ΠΤΕΡΝΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ	357
Διαπροσωπική εμπιστοσύνη και εμπιστοσύνη στον αυτοματισμό	357
Παράγοντες που σχετίζονται με τον εμπιστευόμενο (trustor).....	360
Παράγοντες που σχετίζονται με τον διαχειριστή (trustee).....	362
Ηθικές και νομικές αβεβαιότητες.....	363
Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΟΧΗ...	365
Το ψηφιακό οικοσύστημα.....	365
Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (Patents) ΑΙ και ΙοΤ:	
Νομικά και ηθικά θέματα.....	369
Blockchain και Δικαιώματα Ευρεσιτεχνίας.....	374
Εμπορικά Σήματα (Trademarks) ΑΙ και ΙοΤ	376
ΤΡΕΧΟΝΤΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ	381
Εθισμός στη χρήση εφαρμογών ΤΝ – Η περίπτωση των εφήβων..	381
Νέα φάρμακα, αλλά και νέα ναρκωτικά	384
Τα LMM στην έρευνα, τη διάγνωση και την κλινική φροντίδα	387
Κίνδυνοι και προκλήσεις.....	393
Συμμόρφωση με κανονιστικές και νομικές απαιτήσεις.....	401

ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΑΝΟΙΧΤΟ

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	407
Διαγνωστική προσπέλαση	407
Στρατηγικές θεραπείας και ψυχιατρική ακριβείας	414
Παρακολούθηση και πρόβλεψη ψυχικής υγείας	418
Μετανάλυση αποτελεσματικότητας της ΤΝ σε διάγνωση και θεραπεία	422
ΘΕΜΑΤΑ ΗΘΙΚΗΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ.....	425
Η κουλτούρα της ηθικής	425
Το πλαίσιο των ηθικών αξιών	428
Κατηγοριοποιήσεις κινδύνου σύμφωνα με τον νόμο της ΕΕ για την ΤΝ	432
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΝΟΝΤΑΣ	437
Που βρισκόμαστε σήμερα	437
Προκλήσεις και επικρίσεις	441
Θέματα δεοντολογίας	443
Συστάσεις βελτίωσης	444
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	449